

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 17C/72/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117227541
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Majeriková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2019:5117227541.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina sudkyňou JUDr. Annou Majerikovou v spore žalobcu: Rozhlas a televízia Slovenska, Mlynská dolina, Bratislava, IČO: 47 232 480, právne zastúpenému Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanému: V. N., nar. X.X.XXXX, bytom O. XXX, L., o zaplatenie 273,60 eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi istinu v sume 64,96 eur a poštovné sadzby vo výške 1,45 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Vo zvyšnej časti o zaplatenie sumy 6,04 eur súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobným návrhom doručeným súdu dňa 3.10.2017 sa žalobca domáhal rozhodnutia súdu, ktorým by zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 273,60 eur (z toho istina vo výške 256,60 eur, pokuta vo výške 17 eur) a úhradu poštových sadziieb spojených s vymáhaním vo výške 1,45 eur a trovy konania. Žalobu skutkovo odôvodňoval tým, že žalovaný je fyzickou osobou a platiteľom úhrady za služby verejnosti podľa § 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z. z. vo výške 4,64 eur. Žalobca kontrolou úhrad za obdobie 1.1.2010 do 31.1.2017 (dôkazu prehľad predpisov z databázy žalobcu) zistil, že žalovaný nezaplatil za dané obdobie úhradu v zmysle zákona a vyzval žalovaného na zaplatenie omeškanej úhrady a na zaplatenie poštových sadziieb súvisiacich s odoslaním výzvy. Pohľadávka žalobcu predstavuje žalovanú sumu 273,60 eur.

2. Rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 17C/72/2017-42 zo dňa 14.5.2018 súd konanie v časti o zaplatenie 153,12 eur postupom podľa § 145 ods. 2 CSP zastavil (výrok I.), žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 49,48 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (výrok II.) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok III.). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému proti žalobcovi nárok na ich náhradu nepriznal (výrok IV.).

3. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 6Co 198/2018 zo dňa 17.10.2018 rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 17C/72/2017-42 zo dňa 14.5.2018 vo výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti (výrok III.) a vo výroku o trovách konania (výrok IV.) zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V nenapadnutej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý. V odôvodnení uviedol, že v danom prípade si žalobca voči žalovanému uplatnil nárok na úhrady v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 340/2012 Z. z., t.j. nárok na úhradu vo výške 4,64 eur za každý aj začatý kalendárny mesiac rozhodného obdobia (po čiastočnom späťvzatí žaloby za obdobie od 01.10.2014 do 31.01.2017). Prvoinštančný súd však žalobcovi priznal nárok na úhrady za rozhodné obdobie v zmysle § 6 ods. 3 písm. a) zákona č.

340/2012 Z. z., t.j. vo výške 1/2-ice sumy podľa § 6 ods. 1 predmetného zákona (2,38 eur za každý začatý kalendárny mesiac). S prihladením na uvedené, okresný súd aplikoval § 6 ods. 3 písm. a) zákona č. 340/2012 bez riadneho posúdenia podmienok jeho aplikácie. V ďalšom konaní okresný súd vytýči pojednávanie, na ktoré predvolá strany sporu, vykoná dokazovanie na základe dôkazov označených a predložených obidvoma procesnými stranami a vysporiada sa aj s prípadnými ďalšími návrhmi na doplnenie dokazovania, pričom opätovne posúdi nárok žalobcu uplatnený žalobou, vrátane toho, či boli v danom prípade splnené podmienky aplikácie § 6 ods. 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z. z.

4. V ďalšom konaní súd v zmysle intencií odvolacieho súdu nariadil pojednávania na deň 20.2.2019 a vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu, ktorí sa na pojednávanie neustanovili, prihladal prítom na obsah spisu a dôkazy produkované žalobcom.

5. Žalobca voči žalovanému žalobou uplatnil nárok na úhrady podľa zákon č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska v znení účinnom v rozhodnom období (od 01.10.2014 do 31.01.2017) spolu vo výške 273,60 eur (256,60 eur istina + pokuta vo výške 17 eur) ako i zaplatené poštovné sadzby vo výške 1,45 eur. Žalobca tak uplatňoval nedoplatok úhrad od 1.1.2010 do 31.1.2017 t.j. 85 mesiacov x 4,64 eur t.j. 394,40 eur. Žalovaný zaplatil za dané obdobie sumu 143,84 eur t.j. rozdiel predstavuje sumu 250,56 eur (žalobca udával sumu 256,60 eur). Vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným premlčaný nárok od 1.1.2010 do 30.9.2014 t.j. 57 mesiacov x 4,64 eur spolu 264,48 eur a žalovaný za dané obdobie zaplatil 111,36 eur t.j. rozdiel vo výške 153,12 eur v časti istiny žalobca zobral späť a v tejto časti súd konanie zastavil (výrok I.). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 49,48 eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (výrok II.) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok III.). Rozhodnutie súdu č.k. 17C 72/2017-42 zo dňa 14.5.2018 v časti výroku I. a II. nadobudlo právoplatnosť 28.6.2018.

6. Súd v ďalšom konaní posudzoval obdobie od 1.10.2014 do 31.1.2017, kedy žalobcom uplatnená istina vyčíslená v sume 120,48 eur predstavovala (istina 103,48 + pokuta 17 eur), žalovaný za dané obdobie previedol úhrady celkom vo výške 32,48 eur a právoplatným rozhodnutím č. k. 17C 72/2017-42 zo dňa 14.5.2018 v časti výroku II. súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 49,48 eur t.j. (istina 32,48 eur titulom zníženej sadzby úhrady + 17 eur titulom pokuty).

7. Žalovaný na pojednávaní dňa 14.5.2018 vo svojom vyjadrení udával, že pokiaľ ide o istinu vo výške 120,48 eur, táto bola účtovaná v nesprávnej sadzbe, nakoľko je poberateľom dôchodkových dávok, teda sadzba by mala byť znížená na polovicu, a to v sume 2,32 eur.

8. Súd tiež skúmal či boli v danom prípade splnené podmienky aplikácie § 6 ods. 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z. z. (sadzba úhrady podľa odseku 1 sa znižuje na polovicu platiteľovi podľa § 3 písm. a), ktorý je po a) poberateľom dôchodkových dávok podľa osobitného predpisu alebo poberateľom rovnocenných dôchodkových dávok vyplácaných zo zahraničia, nemá pravidelný príjem zo zárobkovej činnosti, nežije v domácnosti s inou osobou s pravidelným príjmom zo zárobkovej činnosti a vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. d).

9. Z prehľadu predpisov a platieb za obdobie apríl 2008 do január 2017 súd zistil, že celkom nedoplatok predstavoval sumu 494,69 eur a za obdobie od 12.5.2008 do 8.1.2016 žalovaný previedol úhradu celkom vo výške 236,64 eur (čl.3)

10. Z výzvy na zaplatenie nedoplatku úhrady za služby verejnosti poskytované žalobcom vyplýva, že žalobca vyzval dňa 19.1.2017 žalovaného na zaplatenie dlžnej čiastky ku dňu 31.1.2017 v sume 258,05 eur a zároveň na úhradu pokuty vo výške 17 eur a to do 30 dní od doručenia tejto výzvy, ktorú žalovaný prevzal 31.1.2017. (čl. 5, 6)

11. Podľa § 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 340/2012 Z. z.“), platiteľ úhrady (ďalej len "platiteľ") je fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

12. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 340/2012 Z. z., vyberateľom úhrady a príjemcom úhrady je Rozhlas a televízia Slovenska.

13. Podľa § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 340/2012 Z. z., platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 4,64 eur za každý aj začatý kalendárny mesiac.

14. Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 340/2012 Z. z., sadzba úhrady podľa odseku 1 sa znižuje na polovicu platiteľovi podľa § 3 písm. a), ktorý je po a) poberateľom dôchodkových dávok podľa osobitného predpisu alebo poberateľom rovnocenných dôchodkových dávok vyplácaných zo zahraničia, nemá pravidelný príjem zo zárobkovej činnosti, nežije v domácnosti s inou osobou s pravidelným príjmom zo zárobkovej činnosti a vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. d).

15. Podľa § 7 ods. 1 a 2 zákona č. 340/2012 Z. z., povinnosť platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa osoba stala platiteľom, a zaniká posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom osoba prestala byť platiteľom. Úhrada sa platí mesačne, úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

16. Podľa § 10 ods. 2 a 3 zákona č. 340/2012 Z. z., ak vyberateľ úhrady zistí, že platiteľ je v omeškaní so zaplatením úhrady, je povinný ho písomne vyzvať do 60 dní od zistenia tejto skutočnosti na zaplatenie tejto úhrady a na zaplatenie poštových sadzieb súvisiacich s odoslaním výzvy na zaplatenie úhrady. Ak platiteľ podľa § 3 písm. a) nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa odseku 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17 eur.

17. Podľa § 10 ods. 5 zákona č. 340/2012 Z. z., nárok na zaplatenie úhrady, s ktorou je platiteľ v omeškaní, pokuty podľa odsekov 3 a 4 a poštových sadzieb je povinný vyberateľ úhrady uplatniť na súde.

18. Rozsah dôkazného bremena, teda okruh skutočností, ktoré konkrétne musí strana sporu preukázať, zásadne určuje hmotnoprávna norma, to znamená, právny predpis, ktorý je na sporný vzťah aplikovaný. Z toho teda vyplýva, kto je nositeľom dôkazného bremena, teda kto z účastníkov je povinný stanovený okruh skutočností preukázať.

19. Vzhľadom k tomu, že dôkazné bremeno leží na tom účastníkovi konania, ktorý určité skutočnosti tvrdí a z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky, bolo na žalovanom, aby svoje tvrdenia, že je poberateľom dôchodkových dávok podľa osobitného predpisu a že vznik tejto skutočnosti aj oznámil žalobcovi v tomto konaní nebolo preukázané. Keďže žalovaný neuniesol bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno o existencii uvedených skutočností, muselo rozhodnutie vyznievať v jeho neprospech.

20. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalovaný ako platiteľ v zmysle § 3 písm. a/ zákona č. 340/2012 Z. z. bol povinný hradiť úhradu vo výške 4,64 eur mesačne žalobcovi ako vyberateľovi a príjemcovi úhrady v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 340/2012 Z. z. Za žalované obdobie od 1.10.2014 do 31.1.2017 táto povinnosť za 28 mesiacov x 4,64 eur spolu predstavuje sumu 129,92 eur. Tým, že žalovaný uhradil za dané rozhodné obdobie sumu 32,48 eur jeho nedoplatok úhrad predstavoval sumu 97,44 eur. Žalovaný neuhradil sadzbu úhrady platiteľovi do 30 dní od doručenia výzvy na zaplatenie nedoplatku a preto dôvodne vznikol žalobcovi nárok na pokutu vo výške 17 eur v súlade s § 10 ods. 3 zákona č. 340/2012 Z. z. Na základe právoplatného rozhodnutia sp. zn. 17C 72/2017-42 zo dňa 14.5.2018 v časti výroku II. vyplýva, že žalovanému súd uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 49,48 eur (istina 32,48 eur titulom zníženej sadzby úhrady + 17 eur titulom pokuty) do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (výrok II.). Za uvedených okolností meritórne rozhodnutie vo veci (istina 32,48 eur titulom zníženej sadzby úhrady + 17 eur titulom pokuty) podľa názoru súdu tvorí prekážku veci rozsúdenej.

21. Tým, že žalovaný neuhradil predpísané úhrady a poštové sadzby do 30 dní od doručenia výzva súd v ďalšom konaní po započítaní sumy istiny uvedenej v bode 20. tohto rozhodnutia dospel k záveru, že zostatok dlhu predstavuje sumu istiny vo výške 64,96 eur (rozdiel celkového dlhu nedoplatku 97,44 eur - priznaná suma 32,48 eur právoplatným rozhodnutím), na ktorú sumu 64,96 eur v ďalšom konaní súd zaviazal žalovaného. Žalobca v zmysle § 10 ods. 2 cit. zákona písomnou výzvou zo dňa 19.1.2017 odoslanou prostredníctvom pošty (čl.5) vyzval žalovaného na zaplatenie omeškanej úhrady

a na zaplataenie poštových sadziieb súvisiacich s odoslaním výzvy. Žalobcovi, ktorému vznikol nárok na pokutu vo výške 17 eur v súlade s § 10 ods. 3 zákona č. 340/2012 Z. z. súd už v ďalšom konaní nerozhodoval, keďže táto suma titulom pokuty bola priznaná už právoplatným rozhodnutím zo dňa 14.5.2018. Žalovaný neuhradil poštové sadzby vo výške 1,45 eur do 30 dní od doručenia výzvy a preto dôvodne vznikol žalobcovi nárok na jej úhradu.

22. S poukazom na vyššie uvedené, súd preto priznal žalobcovi nárok na zaplataenie istiny v sume 64,96 eur a sumy 1,45 eur ako poštovné sadzby tak, ako vyplýva z výrokovkej časti tohto rozhodnutia. Vo zvyšnej časti (o zaplataenie 6,04 eur rozdiel medzi žiadanou 256,60 a oprávnenou výškou 250,56) žalobný návrh ako nedôvodný zamietol.

23. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP (o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí) v spojení s ustanovením § 255 ods. 2 CSP (ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo) a ustanovenia § 256 ods. 1 CSP (ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane).

24. Žalobca v konaní uplatňoval nárok na zaplataenie sumy 273,60 eur (z toho istina 256,60 eur a pokuta 17 eur). Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách. V danom spore nesie procesné zavinenie na čiastočnom zastavení konania v časti o zaplataenie 153,12 eur žalobca. Súd priznal žalobcovi nárok na zaplataenie spolu sumy 115,89 eur (49,48 eur + 64,96 + 1,45) čo predstavuje 42 % úspech a nepriznaná suma vo vzťahu k uplatnenej sume predstavuje 58 % neúspech, čo predstavuje úspech žalovaného v konaní v zmysle procesného výsledku. Čistý úspech žalovaného predstavuje rozdiel medzi jeho úspechom a neúspechom, t.j. 58 % - 42 %, t.j. čistý úspech predstavuje 16% a v tomto rozsahu žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi.

25. Vznik trov konania na strane žalovaného z obsahu spisového materiálu nevyplýva a je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že nárok na náhradu trov konania nepriznáva (uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo 14/2018). Preto súd žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Žiline.

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).